

Néptáncarchívumok a kelet-európai akadémiai intézetekben; Sirató Ildikó: Táncművészeti gyűjtemények a tánc történeti metodológiában; Kővágó Sarolta: Tánc történeti adatok a Nemzeti Múzeum gyűjteményeiben; Vincze Gabriella: Az MTA Művészettörténeti Intézetének értékes táncra vonatkozó anyagai. Az ülés résztvevői aznap meglátogatták a Hagyományok Háza Folklorarchívumát. Április 29-én a helyszín a Magyar Táncművészeti Főiskola volt, az ülés szakot megnyitotta Szakály György, vezette: Németh András. Bevezető előadás: Bolvári-Takács Gábor: A táncos képzés hazai intézményrendszerének történeti alakulása és kutatási forrásai. Korreferátumok: Macher Szilárd: A Magyar Táncművészeti Főiskola szerepe az egyetemes táncművészetben; Major Rita: A táncelméleti képzés eredményei és lehetőségei; Mizerák Katalin: Bevezetés a táncoktatás didaktikájába; Kővágó Zsuzsa: Elmélet és gyakorlat. A tánc tanár szakos hallgatók kutatási aktivitása; Neumann Ilona: Az első tánc tanár szak: élmények és tapasztalatok.

A konferencia előadásai – angol és magyar nyelvű rezümékkel kiegészítve – önálló kötetben megjelentek: Tradíció és megújulás kérdései a mai táncvilágban. Szerkesztette: Bolvári-Takács Gábor és Felföldi László. Nemzeti Táncszínház Nonprofit Kft., Budapest, 2011. 104 o. ISBN 978-963-08-2156-8

2. A munkabizottság a Magyar Tudomány Hete rendezvényeinek keretében 2011. november 9-én Szalay Karola- emlékülést szervezett, a táncművész, balettpedagógus, tánc történetész születésének 100. évfordulója alkalmából, az MTA Zenetudományi Intézet Bartók termében. A levezető elnök Felföldi László volt, az ülés előkészítésében részt vett Bolvári-Takács Gábor. Köszöntőt mondott Kővágó Zsuzsa tánc történetész, majd részleteket vetítettünk a Szalay Karoláról készült portréfilmből. Ezt fényképbemutató követte az Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet Táncarchívuma gyűjteményéből, Szűdy Eszter válogatásában. Elhangzott visszaemlékezések: Hézsó István tánc történetész, tánckritikus; Keszler Mária néptánc pedagógus, néptánc kutató; Péter László balettművész, táncpedagógus; Roboz Ágnes koreográfus, táncpedagógus, Erdemes Művész. Előadások: Devecseri Veronika: Szelíd művészetek – szuverén művészetek – szabad művészetek; Balázs Kata: Futurista táncosnők és táncbrázolások Itáliában. A programot élő táncbemutató zárta, közreműködtek a Magyar Táncművészeti Főiskola növendékei, a műsort összeállította: Szakály György rektor. Az emléküléshez kapcsolódva aznap nyílt meg a Művészet és tudomány – lélek és test. 100 éve született Szalay Karola, az Operaház örökös tagja, művészettörténet-sz. doktor primabalerinája című kamarakiállítás az Országos Széchényi Könyvtár Színház-történeti Tárában. Megnyitót mondott Beke László, az MTA Művészettörténeti Kutatóintézet igazgatója. A kiállítást bemutatta Sirató Ildikó, a Tár vezetője.

3. A Réthei Prikkel Marián megemlékezés 2011. november 23-án a Martin György-ülésszak keretében történt meg. Felföldi László tartott előadást vetített prezentációval az MTA Zenetudományi Intézete Kodály termében „Réthei Prikkel Marián emlékezete – Istenfi, aki dolgozik” címmel. Ezután a Martin György pályázat idei díjazottjainak előadásai következtek. Öt fiatal kutató mutatkozott be: akik közül Simon Krisztián Debrecenben, Monostori Sándor Szegeden, a Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéken, Kirch Zoltán és Hortobágyi Ivett Budapesten, a Magyar Táncművészeti Főiskola néptáncpedagógus szakán, Kiss Alfréd a Nyíregyházi Főiskola ének-zene tanszékén végzett. Előadásaiikkal ők is Réthei emléke előtt tiszteltek: 1. Hortobágyi Ivett: Egy bálványoscsabai házaspár páros táncai; 2. Kirch Zoltán: Kémes és Sztaporca táncai és tánclete; 3. Kiss Alfréd: Tár István, ormánsági cimbalmos; 4. Monostori András: A botolótól a barantáig Egy revival jelenség kultúranropológiai vizsgálata; 5. Simon Krisztián: A Debrecenben rendszeresen megrendezett tánc házak kapcsolati hálója a kezdetektől (1974) napjainkig (2009).

Andrásfalvy Bertalan DSc, elnök; Bolvári-Takács Gábor PhD, titkár; Felföldi László PhD, titkár

Tudományos hírek a Magyar Táncművészeti Főiskoláról

Jubileumi Emlékkonferencia

Hatvan éves a Magyar Táncművészeti Főiskola (1950–2010) címmel 2011. február 18-án jubileumi konferencia zajlott le. Szakály György megnyitója után a következő előadások hangzottak el: Dózsa Imre Az iskolaalapító Lőrinc György és öröksége; Bolvári-Takács Gábor A főiskola oktatási rendszerének fejlődése; Fodor Antal A balettművész-képzés hatása a hazai táncművészet fejlődésére; Tímár Sándor A néptánc oktatás kialakulása és hatása; Lőrinc Katalin A modern tánc oktatásának tapasztalatai; Sebestény Katalin A balettmódszertan alapjai és magyar sajátosságai; Zsámboki Marcell A pedagógusképzés hagyományai és átalakulása; Macher Szilárd A főiskola szerepe az egyetemes táncművészetben. A konferencián a főiskola oktatói és hallgatói mellett nagyszámú külső érdeklődő is részt vett.

III. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia

A Magyar Táncművészeti Főiskola Elméleti Tanszéke, Pedagógusképző Tanszéke valamint Tánc tudományi Kutatóközpontja szervezésében került sor a Kultúra – érték – változás a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánc kutatásban című III. Nemzetközi Tánc tudományi Konferenciára, 2011. november 11–12-én. A programot a Magyar Tudomány Ünnepe 2011. országos rendezvénysorozat keretében, „A táncművészet és a tudomány szolgálatában. A Magyar Táncművészeti Főiskola könyvtári szolgáltatásainak fejlesztése” című, TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0019 számú könyvtárfejlesztési projekthez kapcsolódva rendezzük meg. További támogató volt a budapesti Francia Intézet.

A konferencián elhangzott előadások: Balogh János KI(D)NETOGRÁFIA (A Lábán kinetográfia sikeres tanítása és alkalmazása kisgyermekknél); Benkéné Speck Julianna A Lábán kinetográfia jeleinek, jelrendszerének alkalmazási lehetőségei az alapfokú művészetoktatási intézmények táncoktatásában; Bernáth László, Burkus Bernadett, Kovács Gergő, Láposi Helga, Sipos Kinga, Deák Anita, Káplár Mátyás, Séra László A tükör hatásának vizsgálata serdülők tánc tanulására; Berta Erzsébet Ágota A testi írás. Táncpoétikák az európai irodalomban a huszadik század kezdetén; Bolvári-Takács Gábor Adatok az operaházi balettkola történetéhez; Bólya Anna Mária, Horváth Mónika Ritmika, zenei interpretáció oktatása a Magyar Táncművészeti Főiskolán; Budainé Balatoni Katalin A népi játék készség és képességfejlesztő tartalma és tantárgyközi integrálhatóságának lehetőségei; Dóka Krisztina Táncoló „vidéki Magyarország”; Fenyves Márk Hajnalvárás - egy mozdulatművészeti rekonstrukció lehetőségei és tanulságai; Fodorné Molnár Márta Modern táncművészeti törekvések a XX. század első felében Európában és Magyarországon; Forgács D. Péter A Laban-módszer és a Taylorizmus: avagy egy „új tudás” hasznosítása a tertársadalomban; Fügedi János, Bernáth László A táncos mozdulat valós és tudatosított ritmikai elhelyezkedésének különbsége; Gaál Mariann Változások a kreativitás fejlesztésében a

közép- és felsőfokú oktatásban; Gara Márk Érték és változás a repertoárban; Gelenczey-Mihályt Alirán A tánc, amely megrengette a világot; Hanusz Zsuzsanna A csárdás megjelenése az 1840-es évekbeli pozsonyi báltermekben; Hatala Boglárka Injury coaching klasszikus balett táncosok számára; Henczi Dávid A Zalai csárdás táncokban megjelenő irányváltók tanítási lehetősége; Heltai Gyöngyi Presztízs, politika, nemzeti jelleg. A tánc – mint előadás alkotóelem – értékelései a XX. századi pesti operettjátásban; Karácsony Zoltán Javaslat a kalotaszegi legényes motívumkatalógusának újabb rendszere; Károly Róbert A legszorosabb szövetség – táncművészet és zeneművészet; Kavecsánszki Máté A társasági táncok és néptáncok egymásra hatásának kutatási programja és eddigi eredményei empirikus példák tükrében; Kékes Szabó Marietta „Az egyiknek sikerül, a másiknak nem...” Készségtanulás és emlékezet; Kovács Henrik Számomra a néptánc... A néptánchoz fűződő viszony kérdőíves felmérésnek bemutatása; Kovács Ilona Dohnányi Ernő és Seregi László változatai egy gyermekdalra; Lévai Péter A magyar néptáncoktatás módszertanának fejlesztése Lábán notáció alkalmazásával; Lőrinc Katalin Drámaszöveg és testszöveg viszonya múlt és jelen színpadain; M. Nagy Emese Értékválasztás – értékváltozás. Koreográfiai gondolkodásmódok az ezredforduló néptáncművészetében; Macher Szilárd A klasszikus balett nyelvének változása – a néptánc gyökerektől a XXI. századig (áttekintés); Mahovics Tamás Néptáncoktatás Békés megyében; Mizerák Katalin, Demarcsek Györgyné A „táncos tehetség” meghatározása, azonosítása és gondozása (Egy kutatás elméleti és gyakorlati áttekintése a Magyar Táncművészeti Főiskolán és Partnerintézményeiben); Nagy Péter Miklós Disputa a táncról; R. Molnár Krisztina A kritika helye és jelentősége a táncművészetben; Sándor Ildikó Megváltozó játékkultúra – népi játékok a modern művészetpedagógiában; Schanda Beáta Az MTF a külföldi hallgatók szemüvegén keresztül (összefoglaló SWOT alapján); Simon Krisztián A Debrecenben rendszeresen megrendezett táncházak kapcsolati hálóját (1974–2009); Solymosi Tari Emőke „Az első pacifista balett” Lajtha László és Brada Rezső Lysistrata című táncjátékának bemutatása a budapesti Operaházban, 1937-ben; Szamosi Judit A tánc újra felfedezése – Kontakt műhely; Székely Szilveszter Táncstílusok találkozási pontjai, avagy változások a modern társastáncban; Varga Sándor A tánc formai változásai az erdélyi Mezőségen, a XX. század folyamán; Pierre de Villard La Leçon de Danse – Amit a balettről tudni kell...; Vincze Gabriella A Lényegretörő Színház felé vezető út (Megjegyzések a Madzsar Alice-féle mozdulatművészeti iskola oktatási rendszerében és táncművészetben végbement változásokhoz).

Átadták a Vályi Rózsi könyvtárat

2011. december 9-én avatták fel a Magyar Táncművészeti Főiskola megújult Vályi Rózsi Könyvtárát. A 2011 januárjában elindított, TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0019 azonosító számú, könyvtárfejlesztési projekt ezzel sikeresen befejeződött. A pályázat az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg. „A táncművészet és a tudomány szolgálatában. A Magyar Táncművészeti Főiskola könyvtári szolgáltatásainak fejlesztése” projekt célja a főiskola könyvtári szolgáltatásainak fejlesztése volt, a használók igényeinek figyelembe vételével kialakított új könyvtári terekben. Ennek keretében a főiskola Columbus utcai campusán belül új épületbe, az ún. Kisházba költözött a könyvtár, ahol olvasótermet, kutatásra, elmélyült munkára alkalmas kutatóhelyeket is kialakítottunk és biztosítjuk az internethasználatot. A táncművészeti terület speciális igényeinek és az országos lelőhely-nyilvántartás elveinek egyaránt megfelelő, az országos könyvtári projektekkel összehangolható nyilvántartást vezettünk be, így elektronikusan elérhetővé válik a könyvtár teljes katalógusa. Interaktív könyvtári portált alakítottunk ki, amely 2012. január 1-től, napi 24 órában a látogatók rendelkezésére áll. Megtekinthető pl. a főiskolán megvásárolható jegyzetek, a főiskolára járó folyóiratok, az itt elfogadott szakdolgozatok

és oktatóink publikációinak jegyzéke. Nemcsak könyvtárunk online katalógusa, hanem az országos közös katalógusok és minden fontos szakirányú adatbázis is elérhető honlapunkról. A vidéki partnerintézményeinkben és gyakorlólhelyeinken tanulók linkjeink segítségével böngészhetnek a közelükben lévő könyvtárak online katalógusában is. Honlapunkról elérhetők a digitális könyvtárak és digitális folyóiratok is.

A főiskola Szenátusa úgy döntött, hogy az új könyvtárat Vályi Rózsi (1907–2003) művészet- és táncművészetről, az Állami Balett Intézet alapító tanáráról nevezi el. A 2011. december 9-ei, sajtótájékoztatóval egybekötött megnyitó és avatóünnepség programja a következő volt: Szakály György Megnyitó; Huszti Péter Ünnepi beszéd; Major Rita Megemlékezés Vályi Rózsi táncművészetről; Szakály György A Vályi Rózsi Könyvtár ünnepélyes átadása; Herke Péter Az új könyvtár bemutatása; Bolvári-Takács Gábor A régi könyvtárhelyiségről és az átköltözés folyamatáról szóló kisfilm vetítése; Herke Péter Az új könyvtári portál. A projekt megvalósításában további jelentős szerepet vállaltak Gáspár Emese, Heim Pál, Horváth Henrietta, Jakucs Gabriella, Schmidt Antalné.

Megjelent a 2009-es Tudományos Konferencia kötete

Perspektívák az új évezredben a táncművészetben, a táncpedagógiában és a táncoktatásban címmel, a Táncművészet és tudomány c. sorozat III. köteteként, 2011 novemberében megjelent a Magyar Táncművészeti Főiskola II. Táncművészeti konferenciájának (2009. november 6–7.) konferenciakötete. Szerkesztették: Bolvári-Takács Gábor, Fügedi János, Lőrinc Katalin, Major Rita, Mizerák Katalin, Németh András; szöveggondozó szerkesztő: Perger Gábor, sorozatszerkesztő: Bolvári-Takács Gábor.

(összeállította: Bolvári-Takács Gábor)